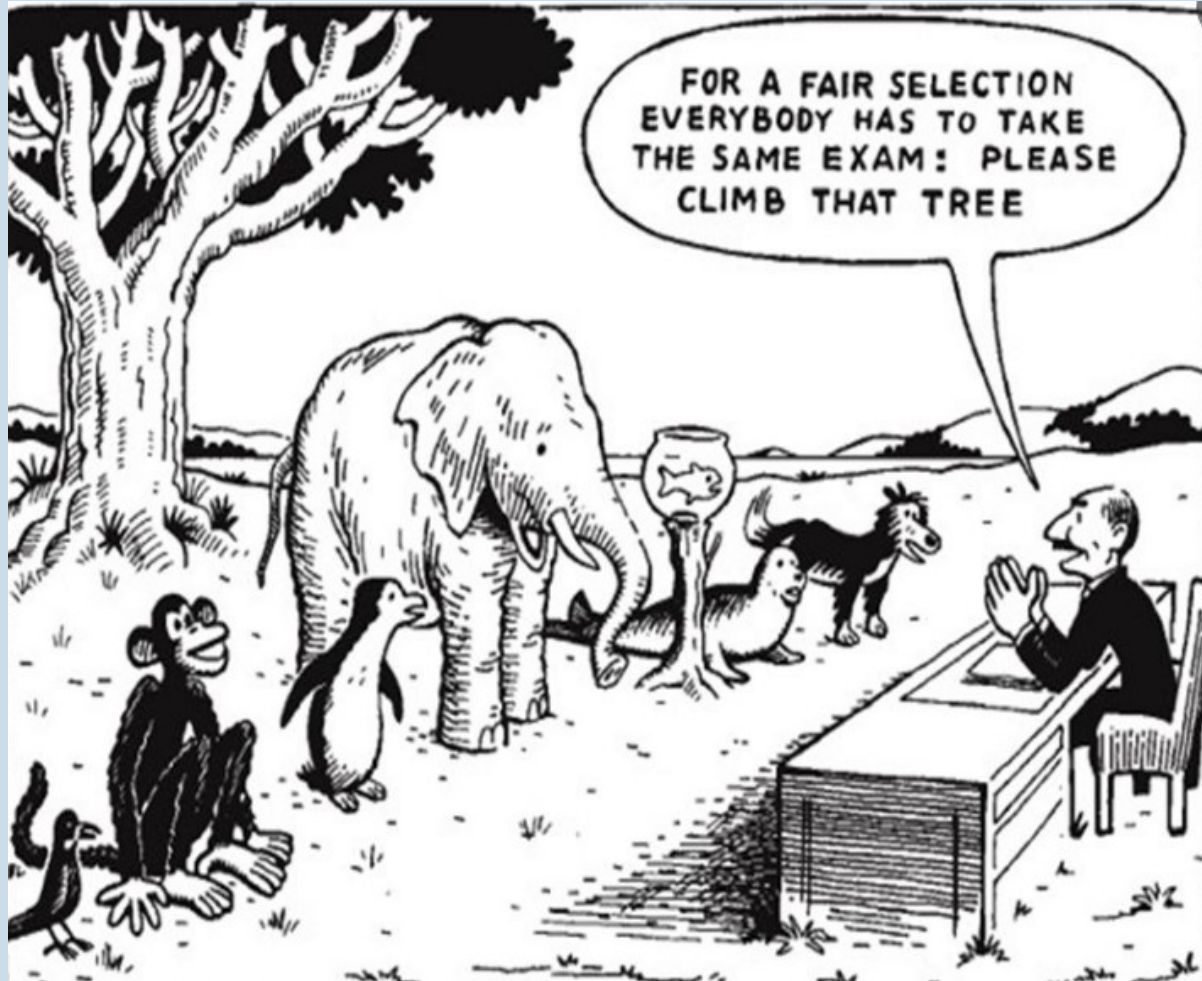

Práce s heterogenní skupinou

Heterogenní skupina x homogenní skupina

- Členové se nějakým způsobem odlišují (věk, pohlaví, životní zkušenost, zážitek, sociální vrstva, rasa, víra, apod.)
- Větší stimulace jedinců, kooperace
- Variabilita interakcí

- Členové mají nějakou společnou charakteristiku
- Soudržnost, méně konfliktů
- Stejnorodá skupina – žáci s přibližně stejnou úrovní schopností apod.

Každý jedinec má specifické potřeby (úprava učebních materiálů, podmínek učení atd.) – identifikovat je

Hledání pozice ve skupině

Co je třeba znát?

Historii skupiny

Rozdíly mezi žáky

Kdo má jakou pozici
(Psychodynamický model)

Dítě ve skupině

Styly učení

(0:24-10:00, 11:15)

Vizuální

Auditivní

Verbální

Tělesný –
pohybový

Logický

Sociální –
interpersonální

Sociální –
intrapersonální

Jak pomoci
žákům při
poznávání
toho, jak se
učí?

Aktivita „OSA“

- uděláme v prostoru pomyslnou čáru (osu)
- úplný souhlas na jednom konci a úplný nesouhlas na druhém
- aktivita představí studentům učební styly, iniciuje je v přemýšlení o tom, jak se učí

Na co se
zaměřujeme

...

- zvuky
- teplota
- osvětlení
- pracovní místo
- motivace
- zodpovědnost
- vytrvalost
- sociální potřeby
- přítomnost dospělé osoby
- smysly
- preference denní doby
- pohyb

Příklad

Osvětlení

Intenzivní osvětlení

Tlumené osvětlení

- žák potřebuje při učení intenzivní osvětlení, preferuje pracovní místo u okna či pod zářivkou
- nedostatek světla by vnímal rušivě, pokud by se učil večer, hrozilo by, že by při učení při lampičce usnul

- žák si není vědom, že by na něj při učení měla intenzita osvětlení vliv

- žák se nejlépe učí při tlumeném osvětlení – např. s rozsvícenou lampičkou na pracovním stole či nočním stolku
- světlo vyšší intenzity by vnímal jako rušivé

Struktura/flexibilita při učení

Potřeba konkretizace činnosti

- žák potřebuje před zahájením činnosti konkretizovat zadání a stanovit postup, jak dosáhnout cíle
- před začátkem úkolu potřebuje přesné instrukce, jak úkol splnit
- činnosti, ve kterých je vyžadována jeho vlastní kreativita při hledání řešení, nemá v oblibě

- žák v některých typech činností preferuje konkretizaci zadání, v jiných vlastní kreativitu, nelze říci, že by jeden z přístupů preferoval před druhým

Potřeba volnosti při činnosti

- žák usiluje o dosažení stanoveného cíle vlastní cestou
- žák preferuje vytvoření vlastního postupu realizace úkolu
- stanovení konkrétního postupu vnímá spíše jako omezení než jako podporu

Pracovní místo

Formální pracovní místo

Neformální pracovní místo

- žák se nejlépe učí, pokud sedí u pracovního nebo jiného stolu, pokud by při učení ležel v posteli nebo na gauči, příliš by se toho nenaučil

- žák se dokáže učit u stolu i v posteli, místo nehraje roli

- žák se nejlépe učí v posteli, na gauči, na gymnastickém míči, na dece na zahradě, zkrátka kdekoliv jinde než u pracovního stolu

https://www.scio.cz/download/skoly/Zdarma_materialy/Napadnik_pro_vyuku_dle_ucebnich_stylu.pdf

**Dobrý učitel vytváří
podmínky pro to, aby co
nejčastěji žáky v hodině
„přistihl při úspěchu“.**

01

Dodržuje pravidelné rituály navozující žákům pocit „my“

Přínos pro žáky: Žáci zažívají pocit sounáležitosti se svými spolužáky i díky společným, opakujícím se postupům a činnostem.

02

Používá jednoduchý jazyk s možností vizuální podpory pro žáky

Přínos pro žáky: Všichni žáci rozumí jednoduchému a srozumitelnému projevu učitele.

03

Upraví pracovní prostředí tak, aby umožňovalo otevřené vyučování

Přínos pro žáky: Žáci mohou často pracovat na místě, které je pro zvolený způsob výuky nejlepší.

04

Promýšlí zadání obsahově gradovaných úloh

Přínos pro žáky: Žáci v hodinách řeší takové úlohy, které svou obtížností odpovídají jejich možnostem, a mohou tak zažívat úspěch po dokončení práce.

05

Vytváří pestré společné učební situace (s případným zapojením asistenta pedagoga)

Přínos pro žáky: Žáci během výuky často dostávají příležitost pracovat způsobem, který jim vyhovuje. Učební situace se střídají tak, aby všichni žáci mohli postupně využívat své vlastní, pro ně funkční postupy.

06

Ujišťuje se průběžně během výuky, že si všichni žáci vědí rady, pravidelně sbírá zpětnou vazbu od žáků

Přínos pro žáky: Žáci vědí, jak požádat o pomoc v případě, kdy ji při učení potřebují. Nebojí se o ni říci.

07

Umožní žákům pracovat svým tempem, což přispívá jednak k dokončení práce, jednak k zažití úspěchu ve výuce

Přínos pro žáky: Žáci nejsou stresováni nedostatkem času na dokončení zadaných úloh. Vědí, kolik času jim zbývá a jak případně požádat o časovou rezervu.

08

Používá kotvící aktivitu pro rychlejší žáky

Přínos pro žáky: Žáci vždy vědí, co mohou dělat v případě, že svou práci dokončí dříve než ostatní.

09

Nastavuje kritéria hodnocení tak, aby žáci mohli zažívat úspěch

Přínos pro žáky: Žáci vědí, za co jsou hodnoceni, a pocit úspěchu mohou zažívat opakovaně.

10

Podporuje žádoucí chování žáků

Přínos pro žáky: U všech žáků ve třídě se posiluje jistota a stabilita v chování tím, že jejich žádoucí chování se pozitivně oceňuje.

Individualizace, diferenciace

<https://www.youtube.com/watch?v=4cscJcRKYxA>

DĚKUJI ZA POZORNOST 😊

Zdroje

HERMOCHOVÁ, S. *Skupinová dynamika ve školní třídě*. Kladno : AISIS, 2005.

KOŽNAR, J. *Skupinová dynamika (teorie a výzkum)*. Praha: Univerzita Karlova, 1992. 219 s. ISBN 80-7066-632-3

MAREŠ, J. *Pedagogická psychologie*. Praha: Portál, 2013.

MAŠÁT, V. *Vybrané postupy sociální práce se skupinou*. Středokluky: Zdeněk Susa, 2012.

MICHALÍK, J. a kol. *Katalog podpůrných opatření: pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního nebo sociálního znevýhodnění*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015.

Skupinová práce. Minimetodika VÚP [online]. [2018-09-09]. Dostupné z: https://www.inkluzivniskola.cz/sites/default/files/uploaded/skupinova_prace_-_minimetodika_vup.pdf